

Seat No. : _____

NG-136

November-2025

M.A., Sem.-III

HIS-502 : History

(Economic History of Colonial India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. 19મી સદીના મધ્ય ભાગની ભારતની અર્થવ્યવસ્થાનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

1. સાંસ્થાનિક ભારતની જમીન મહેસૂલ પદ્ધતિ ચર્ચી ભારતના અર્થતંત્ર પર તેની અસરો તપાસો. 14

2. બ્રિટિશ શાસન દરમ્યાન ભારતના હસ્તઉદ્યોગોની પડતીના કારણો નોંધો. 14

અથવા

2. દુષ્કાળ પરત્વેની બ્રિટિશ નીતિનું વિવેચન કરો. 14

3. પ્રયોજક તરકિ લાલા શ્રી રામને મૂલવો. 14

અથવા

3. વાલચંદ હીરાચંદને પ્રયોજક તરકિ મૂલવો. 14

4. કામદાર સંઘ આંદોલનનો વિકાસ અને ખામીઓ દર્શાવો. 14

અથવા

4. ગાંધીજીના આર્થિક વિચારોની ચર્ચા કરો. 14

5. એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત)

- (1) બ્રિટિશ આર્થિક નીતિનું સ્વરૂપ કેવા પ્રકારનું હતું ?
- (2) ડૉ. બી.આર. આંબેડકરના કોઈ ચાર આર્થિક વિચારો લખો.
- (3) લોર્ડ કોર્નવોલિસે કઈ જમીન મહેસૂલ પદ્ધતિ અમલમાં મૂકી ?
- (4) સુએઝ કેનાલ ક્યાં આવેલી છે ? તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (5) ઈ.સ. 1875માં મુંબઈ સરકારે કયું કમિશન નીમ્યું ?
- (6) નારાયણ મેઘજી લોખંડે કઈ સંસ્થા સ્થાપી હતી ?
- (7) કસ્તુરભાઈ લાલભાઈએ કેટલી મીલો સ્થાપી ?
- (8) જમશેદજી ટાટાએ કયા ઉદ્યોગો શરૂ કર્યા હતા ?
- (9) ઈ.સ. 1952માં હિન્દ સરકારે કાગળ ઉદ્યોગ માટે કયો કાયદો પસાર કર્યો ?
- (10) AITUCનું આખું નામ લખો.
- (11) મૂડી બહિર્ગમન નીતિ એટલે શું ?
- (12) વિશાખન એટલે શું ?

Seat No. : _____

NG-136

November-2025

M.A., Sem.-III

HIS-502 : History

(Economic History of Colonial India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions have equal marks.

1. Narrate the Indian Economy during the middle part of 19th century. 14

OR

1. Discuss the land revenue system during colonial India. Examine its effects on Indian Economy. 14

2. Mention the causes of the decline of Indian Handicrafts during the British Rule. 14

OR

2. Analyse the British policy towards famines. 14

3. Evaluate Lala Shree Ram as an entrepreneur. 14

OR

3. Evaluate Valchand Hirachand as an entrepreneur. 14

4. Trace the development of Trade Union movement and point out its short-comings. 14

OR

4. Discuss the Economic ideas of Gandhiji. 14

5. Write answer in **one** or **two** lines : (Any **seven**)

14

- (1) What was the nature of British economic policy ?
 - (2) Write any four economic ideas of Dr. B.R. Ambedkar.
 - (3) Which land revenue system was established by Lord Cornwallis ?
 - (4) Where is Suez Canal situated ? State its importance.
 - (5) Which commission was appointed by Mumbai Government in 1875 A.D. ?
 - (6) Which institute was established by Narayan Medhaji Lokhande ?
 - (7) How many mills were established by Kasturbhai Lalbhai ?
 - (8) Which industries were started by Jamshedji Tata ?
 - (9) Which Act was passed for paper industry by Government of India in 1952 A.D. ?
 - (10) Write the full form of AITUC.
 - (11) What is meant by Capital Drain theory ?
 - (12) What is diversification ?
-